

двата вида продукция. И второ - анализите са извършени с условни и елементарни примери, показани на фигури, за да може читателят бързо и лесно да разбере същността на методите и техните различия, както и да се убеди в тяхната коректност.

Аддитивен факторен анализ на промяната на стойностната маса на еднородна и разнородна продукция

Всички анализи са извършени според достатъчното условие за еднозначно решение на факторните ефекти в прирастите на абсолютните резултативни величини и на средни равнища (Христов, 2004а, 2004б, 2004в, 2006, 2008а и 2008б). Според това условие при анализ с два едновременно променящи се факторни показателя във времето нетният ефект от влиянието на всеки фактор се измерва чрез неговата промяна и по-малката (минимална) стойност на другия фактор от базисната или от отчетната година. Ако се вземе по-голямата стойност на другия фактор, ще се получи и допълнителен ефект от неговата промяна, който ще изопачи нетния ефект на първия фактор. Този допълнителен ефект е нереален или фиктивен, защото ако по-голямата стойност на другия фактор е от отчетната година, тя може да включва и неговата промяна (увеличение) спрямо базисната година. В обратния случай, ако по-голямата стойност на другия фактор е от базисната година,

тя може да включва и неговото намаление за отчетната година. Във всеки случай промяната на другия фактор е или увеличение, или намаление през отчетната спрямо базисната година. Тогава допълнителният фиктивен ефект може да се неутрализира единствено със също нереален или фиктивен съвместен ефект от едновременното влияние на двата фактора, но с обратен алгебричен знак. С такъв чисто формален подход алгебричната сума на всички ефекти (реални и фиктивни) ще бъде също равна на анализирания прираст или намаление на резултативния показател. Наличието обаче на фиктивни, или по-точно казано, на неверни съвместни ефекти изопачава резултатите от всеки факторен анализ на абсолютни резултативни величини и на средни равнища. Преодоляването на такива ефекти може да се извърши единствено с достатъчното условие за еднозначни и точни решения, според което съвместни ефекти може да има само при едноточни промени (едновременни увеличения или намаления) на двата факторни показателя (Христов, 1978, 1983, 2008а, 2008б). Както ще се види по-нататък, посоченото достатъчно условие е вторият задължителен (концептуален) принцип за еднозначни и точни решения не само за еднородни, но и за разнородни съвкупности. Този принцип отличава моя метод от всички останали методи и схеми на анализ, известни от образованието и приложните статистически изследвания.